

BETÆNKNING

Afgivet af Familie- og Sundhedsudvalget

vedrørende

Forslag til Inatsisartutbeslutning om at Naalakkersuisut pålægges senest EM2018 at udarbejde en plan for særlige behandlingstilbud for børn og unge brugere af hash under 18 år.

(Fremsat af Medlem af Inatsisartut Bendt B. Kristiansen, Inuit Ataqatigiit)

Afgivet til forslagens 2. behandling

Udvalget har under behandlingen senest bestået af:

Medlem af Inatsisartut Martha Lund Olsen, Siumut, formand
Medlem af Inatsisartut Mala Høy Kuko, Atassut, næstformand
Medlem af Inatsisartut Jess Svane, Siumut
Medlem af Inatsisartut Laura Tàunâjik, Siumut
Medlem af Inatsisartut Debora Kleist, Inuit Ataqatigiit
Medlem af Inatsisartut Mimi Karlsen, Inuit Ataqatigiit
Medlem af Inatsisartut Kelly Berthelsen, Inuit Ataqatigiit

Udvalget har efter 1. behandlingen den 10. maj 2017 under FM2017 nærmere gennemgået forslaget.

Forslagets indhold og formål

Forslagsstiller ønsker med forslaget tilslutning til, at Naalakkersuisut senest til EM 2018 skal have en plan klar, der skal sikre behandlingstilbud for børn og unge brugere af hash under 18 år.

1. behandling af forslaget i Inatsisartut

Udover svarnotat til forslaget fra Naalakkersuisoq for Sundhed blev der fremført ordførerindlæg fra Siumut, Inuit Ataqatigiit, Atassut, Demokraterne og Partii Naleraq.

Fra Naalakkersuisut blev det fremhævet, at der allerede arbejdes på særlige misbrugsbehandlingstilbud for unge under 18 år, der grundet deres unge alder har behov for

særlige behandlingstilbud. Naalakkersuisut indstillede forslaget til vedtagelse, da forslaget understøttede det igangværende arbejde.

Til førstebehandling fremførte ordførerne fra Siumut, Inuit Ataqatigiit, Atassut, Demokraterne og Partii Naleraq alle støtte til forslaget. Med henvisning til problemets omfang og alvor, så er behandlingstilbud til unge hashmisbrugere og unge brugere af hash anset som et højt politisk prioriteret indsatsområde.

På denne baggrund blev forslaget henvist til nærmere behandling i Familie- og Sundhedsudvalget.

Udvalgets behandling af forslaget

Med udgangspunkt i Naalakkersuisuts indsatsplan mod hash har repræsentanter fra udvalget været på temarejse i Kommune Kujalleq og i Ilulissat og Aasiaat i Qaasuitsup Kommunian sammen med Naalakkersuisoq for Sundhed. Dette for at være i dialog med befolkningen, og for at orientere om indsatsplanen mod hash. Rejserne har bekræftet problemernes omfang med hash, men har også givet en værdifuld indsigt i de stedlige problemer med hash.

Udvalget har også erfaret, hvad der tillige kan udledes af rapporter og redegørelser, at mange børn og unge er involveret i hashproblemet. Udvalget kan konstatere, at selv mindreårige færdes i hashmiljøer, foruden at de rammes af hashmisbrug og hashpsykoser, så der er således vægtige grunde til at intensivere og styrke de direkte indsatser mod hash, men også at udbygge, målrette og udvikle misbrugsbehandlingstilbud til gruppen af børn og unge.

Politisk er der i Naalakkersuisut og Inatsisartut fælles fodslag for at gøre det yderste for at bekæmpe hashproblemet i landet. Dette uanset, hvor det sker og hvem, der er indfanget af hashproblemerne. Man skal målrette indsatserne mod hele fødekæden angående hash. Dette både aktører som smuglere, puchere, brugere og misbrugere.

Indsatsplanen mod hash skal løbende, og om påkrævet udbygges og justeres efter behov, så indsatserne giver de ønskede resultater. Dette forslag med de unge som målgruppe ses at følge op på dette.

Unge udgør en særlig sårbar målgruppe, der er særligt skrøbelige overfor gruppepres, myter, ungdommeligt letsind og mangel på omtanke i forhold til problemet med hash.

Opgaven omkring at være i dialog med de unge om hashproblemet, og kunne tilbyde særlig misbrugsbehandling har høj politisk prioritet, så udvalget formoder, at den efterspurgte plan kan færdiggøres væsentlig tidligere end til EM 2018. Dette særligt henseende til, at Naalakkersuisut allerede har igangsat arbejdet.

I relation til misbrugere, så er Inatsisartut ved at behandle lovforslaget FM 2017/128 om misbrug. I forslagens § 4, stk. 4 foreslås det, at Naalakkersuisut kan fastsætte regler for behandlingstilbud til misbrugere under 18 år.

Det nævnte lovforslag ses således allerede at anerkende og iagttage, at de mindreårige under 18 år skal have særlige behandlingstilbud, hvilket også ses at være målsætningen med nærværende beslutningsforslag.

Udvalget har tillid til, at Naalakkersuisut får sammensat behandlingstilbud tilrettet unge misbrugere samt får nogle fornuftige samarbejdsaftaler på plads, så konkrete behandlingstilbud kan blive virkelighed.

Udvalget har med glæde erfaret, at der allerede i Allorfik Kujalleq gøres konkrete tiltag for at kunne tilbyde misbrugsbehandling for mindreårige misbrugere.

Dialogmøde den 19. maj 2017 om behandlingstilbud til mindreårige hashmisbrugere

Den 19. maj 2017 gennemførte udvalget i forlængelse af udvalgets behandling af forslaget et dialogmøde med Naalakkersuisoq for Sundhed.

Udvalget må konstatere, at der forsat er vidensmangel i landet omkring børn og unges forbrug af hash og misbrugsbehandling af unge misbrugere. Et vidensefterslæb, som imidlertid på sigt kan indhentes af Allorfik, således at indsatserne mod blandt andet hashmisbrug kan tilpasses.

Der blev talt om tvangsbehandling af unge misbrugere. Indtil videre tvangsbehandler vi ikke unge misbrugere, men der pågår løbende politiske overvejelser om behov og muligheder.

Det kunne konstateres, at der er stor enighed om, at vi i Grønland skal kunne tilbyde behandlingstilbud for børn og unge brugere af hash under 18 år, og at der skal arbejdes videre med tilpassede behandlingsmetoder.

Udvalget ser frem til en forsat orientering om nye tiltag og overvejelser i Naalakkersuisut om temaet.

Forslagets økonomiske konsekvenser

Det fremgår af § 33, stk. 1, i Inatsisartuts forretningsorden, at de økonomiske og administrative konsekvenser ved realiseringen af beslutningsforslag skal beskrives i forslagens begrundelse.

Udvalget har noteret sig, at forslaget i overensstemmelse hermed angiver de økonomiske konsekvenser ved forslagens realisering således at det forventes, at udarbejdelse af en plan for særlige behandlingstilbud for børn og unge under 18 år vil kræve administrative ressourcer på

¼ af en årsnormering, svarende til 125.000 kr. Det vil kræve ressourcer af en anden størrelsesorden økonomisk at skulle implementere planen, men dette handler nærværende ikke om.

Der vil i lighed med alkoholisbruget også omkring hashmisbruget utvivlsomt være betydelige individuelle og samfundsmæssige gevinster ved at fastholde en massiv indsats for at inddæmme og begrænse problemet.

Såfremt særlige behandlingstilbud til unge kan være med til at sikre dem nye målsætninger om uddannelse og arbejde, så vil nærværende forslag på sigt have en gevinst, der langt overstiger de umiddelbare udgifter og økonomiske konsekvenser forbundet med forslaget.

Udvalgets indstillinger

Et enigt udvalg indstiller forslaget til vedtagelse i den foreliggende form.

Med disse bemærkninger og med den i betænkningen anførte forståelse skal udvalget overgive forslaget til 2. behandling.

Martha Lund Olsen
Formand

Mala Høy Kuko
Næstformand

Jess Svane

Laura Tàunâjik

Debora Kleist

Mimi Karlsen

Kelly Berthelsen